

Samfunnsansvar og bærekraft i GC Rieber

2012

Innhold

KONSERNLEDER HAR ORDET	2
OM GC RIEBER	3
GC RIEBERS SAMFUNNSANSVAR	5
GLIMT FRA KONSERNET I 2012.....	6
Samarbeid med fiolinisten Sonoko Miriam Welde.....	6
Miljøfremmende og utviklende jobbfellesskap.....	7
EIENDOMSUTVIKLING MED FOKUS PÅ ENERGI OG HMS	7
Om GC Rieber Eiendom	7
I mål med energimerking av alle bygg.....	8
Utvidet bruk av sjøvannsenergi.....	9
BI-bygget i Bergen - Vinner av Eiendomsprisen 2012	9
Tiltak og prosjekter 2012.....	10
INDUSTRIVIRKSOMHET MED VERDEN SOM NEDSLAGSFELT	10
Om GC Rieber Industri.....	10
Lokal næringsutvikling og forbedret ernæring i utviklingsland.....	11
Utdanner arbeidskraft til høyteknologisk produksjon	12
Med HMS i verktøykassen	13
Tiltak og prosjekter 2012.....	14
MODERNE OFFSHOREREDERI MED IS SOM SPESIALITET	15
Om GC Rieber Shipping	15
Seismikkskipet «Polar Duke» mottar HMS-pris fra kunde	15
Miljø- og kvalitetssertifiseringer – et kontinuerlig arbeid.....	16
På oppdrag med British Antarctic Survey i forskningens tjeneste.....	16
Utdanning av filippinske besetningsmedlemmer i Manila.....	17
Tiltak og prosjekter 2012.....	17

KONSERNLEDER HAR ORDET

GC Rieber har som mål å innta et aktivt samfunnsansvar i alle deler av vår forretningsdrift. Dette innebærer at vi stadig må utfordre oss selv på hva vi kan gjøre og ikke bare hva vi må gjøre i henhold til lover, regler og bransjekrav. Et aktivt samfunnsansvar betyr at vi må tenke stort og ikke bare ta hensyn til forhold som skjer i våre fabrikker, på våre båter eller i våre bygg. Vi må tenke hele verdikjeden; fra hvilke råvarekilder vi benytter og hvordan disse høstes, hvordan våre leverandører organiserer sin forretningsdrift, til hvilke materialer benyttes på våre bygg, osv. Det er med andre ord et stort og omfattende arbeid hvor vi er godt på vei, men på ingen måte i mål.

Å ta et aktivt samfunnsansvar i praksis forutsetter at både våre styrever, ledelse og ansatte har «radaren på» i forhold til hvordan små og store beslutninger i organisasjonen vår påvirker samfunnet rundt oss. Det krever at vi hver dag må jobbe for å skape forståelse av at samfunnsansvar ikke er noe på siden av forretningen, men at samfunnsansvar handler om noe så grunnleggende som hvordan vi driver vår forretning i GC Rieber.

Vi synes noen av konsernets 14 leveregler oppsummerer dette godt. De peker også på hvordan et aktivt samfunnsansvar er en bærebjelke for å lykkes med forretninger i et langsiktig perspektiv;

Nr. 11: Forutsetning for vekst og utvikling er åpent samspill mellom samfunn, forretningsforbindelser, ansatte og eiere. For at bedriften skal kunne nå sine mål, må ingen av disse grupperinger utnytte sin styrke på bekostning av de andre.

Nr. 12: Virksomheten skal ikke føre til at naturressurser ødes. Disse skal overlates til våre etterkommere i minst like god forfatning som da vi overtok.

For å synliggjøre vårt standpunkt sluttet GC Rieber seg høsten 2010 til FNs Global Compact og påfølgende år kunne vi presentere konsernets første CSR-rapport. I løpet av 2012 har vi tatt dette arbeidet enda et steg videre, noe vi er stolte av å kunne presentere smakebiter av i denne rapporten.

Hovedfokus i 2012 har vært å etablere nye verktøy for å fremme samfunnsansvar og bærekraft i dialogen vi har med våre leverandører og deleide selskaper. For GC Riebers del innebærer et aktivt samfunnsansvar ikke bare at vi skal «feie for egen dør» og inkludere prinsipper for bærekraft i egen forretningsdrift. Vi ønsker også å benytte de muligheter vi har til å påvirke våre samarbeidspartnere.

I lys av dette har vi utformet en Code of Conduct (CoC) rettet mot leverandører og selskaper hvor vi har mindre eierposter. Målet er å sikre at vi er på linje med hverandre i spørsmål som angår menneskerettigheter, arbeidsforhold, miljø og anti-korrupsjon. Gjennom å signere GC Riebers CoC forplikter den aktuelle leverandøren

seg til en rekke kjente prinsipper for samfunnsansvar, noe som i neste omgang vil være et konkurransefortrinn når GC Rieber velger nye leverandører.

Ved utgangen av 2012 har mange av våre leverandører allerede signert på denne Code of Conduct. Enkelte andre har reservert seg bl.a. med henvisning til at de allerede jobber etter disse prinsippene og har utarbeidet sin egen Code of Conduct. Uansett har prosessen satt samfunnsansvar på dagsordenen og bidratt til større åpenhet rundt dette i dialogen med våre leverandører.

Som et konsern som opererer innen ulike bransjer både lokalt og globalt, så møter vi ulike utfordringer når det gjelder samfunnsansvar. Særlig er våre utenlandsoperasjoner i land langt borte et område som krever tett oppfølging. Vår tilstedeværelse skal gi positive effekter, både i form av ivaretagelse av miljø, utvikling av lokale trygge arbeidsplasser og ikke minst gjennom å bidra til veldokumenterte og transparente økonomiske transaksjoner. Dersom vi over tid ikke kan dokumentere at vår tilstedeværelse gir slike effekter er vår holdning at vi skal trekke oss ut, samme hvor lønnsom forretningen isolert sett måtte være. For oss er dette samfunnsansvar i praksis.

OM GC RIEBER

GC Rieber er et privateid selskap som utøver langsiktig aktivt eierskap for et utvalg av kjerneområder, inkludert en sammensatt portefølje av finansielle investeringer og en aktiv finansforvaltning.

GC Rieber ble stiftet i 1879 med virksomhet innen handel med huder og skinn, og er blitt utviklet i fire generasjoner både gjennom egen vekst og gjennom kjøp og salg av virksomheter. Hovedkontoret er i Bergen. Forretningsdriften er konsentrert rundt Industri, Shipping og Eiendom. Hvert av områdene er preget av høy kompetanse innen nisjer.

Konsernet opererer så vel lokalt som internasjonalt, primært i bedriftsmarkedene.

Visjon

GC Rieber skal være en nærings- og samfunnsmessig drivkraft som Utvikler Verdier for framtiden.

Kjerneverdier

Kreativitet

- Vi stimuleres av å sette sammen brikker på nytt og tør å stille spørsmål ved etablerte "sannheter".

Driftighet

- Vi drives av å sette oss ambisiøse mål og arbeider utrettelig for å omskape mulighetene til synlige resultater

Ansvarlighet

- Vi utfører våre oppgaver med ansvarlighet i forhold til kunder, samfunn, miljø og hverandre.

Ledelsesprinsipper

Resultatorientert

Dette betyr at vi:

- er åpne for nytenkning og justerer kurs om nødvendig
- kommuniserer klare mål og skaper tro på disse
- følger opp resultater, og ivaretar hensyn til verdigrunnlaget

Inkluderende

Dette betyr at vi:

- bryr oss om enkeltmennesker
- bygger lag, inkluderer og informerer
- involverer medarbeidere i saker som er viktig for den enkelte

Tydelig

Dette betyr at vi:

- er konsekvente i våre vurderinger og beslutninger
- gir klare tilbakemeldinger og griper fatt i vanskelige saker
- bruker et forståelig språk

Strategi

GC Rieber skal ha ledende og lønnsom posisjon i utvalgte bedriftsmarkedsnisjer innen Industri, Shipping og Eiendom. Med god kundeforståelse og ledende

fagkompetanse skal vi sikre kundene merverdi i form av nyskapende kvalitetsleveranser. Fra hovedkontoret i Bergen har vi et globalt perspektiv på våre operasjoner. Et tydelig verdigrunnlag og en felles bedriftskultur danner grunnlaget for aktivt samfunnsansvar og bærekraft i alle ledd.

Eierskap

Private eierselskap:	50 %
Personlige aksjonærer:	30 %
Allmennyttige fond:	20 %

Familien Rieber har siden starten preget konsernets eierfilosofi så vel som den daglige driften. Selskapet ble etablert av Gottlieb Christian Rieber i 1879 og ledes i dag av fjerde generasjon Rieber, representert ved Paul-Chr. Rieber. Så tidlig som i 1929 besluttet Gottlieb Christian og Emma Rieber å etablere et allmennyttig fond. Dette ble forløperen til GC Rieber Fondene som i dag eier ca. 20 % av GC Rieber. I tillegg har ca. 200 personlige aksjonærer eierandeler i GC Rieber. Etter at konsernet i 2012 åpnet opp for salg av aksjer til ansatte, er også en god andel ansatte representert blant disse.

GC RIEBERS SAMFUNNSANSVAR

Samfunnsansvar (CSR)

Begrepet har ingen enhetlig definisjon, men kan forstås som et konsept der organisasjonen integrerer sosiale og miljømessige aspekter i sin virksomhet. CSR handler om hva en virksomhet kan gjøre, ikke hva den må gjøre, og innebærer at man tar ansvar utover de lover og regler som er gjeldende for virksomheten. Samfunnsansvar er å ta hånd om hele verdikjeden og tenke langsiktig. Med andre ord betyr det at man tilfredsstiller kundens behov samtidig som det tas hensyn til forventninger fra andre. På denne måten sikrer man også konkurransekraften på lang sikt.

FNs Global Compact

Er i dag verdens største initiativ for næringslivets samfunnsansvar med mer enn 5 000 bedrifter i 130 ulike land. FN's Global Compact har utformet ti universelle prinsipper som oppfordrer til hvordan selskaper bør ta hensyn til arbeidstakerrettigheter, menneskerettigheter, beskyttelse av miljøet og bekjempelse av korrupsjon. Ved å slutte seg til initiativet forpliktet bedriftene seg bl.a. til å gjøre de ti prinsippene til en integrert del av forretningsstrategien.

Vår ambisjon

GC Riebers har som ambisjon å innta et aktivt samfunnsansvar. Som ledd i dette har GC Rieber sluttet seg til FN's Global Compact. Dette innebærer også at vi hvert år utarbeider en rapport hvor vi presenterer ulike veivalg, enkelttiltak og prosjekter som støtter opp under GC Riebers strategi om å være en nærings- og samfunnsmessig drivkraft.

Om organisering av arbeidet

GC Rieber består av en rekke selskaper innen ulike bransjer, med ulike utfordringer og risiki. For å håndtere dette på en best mulig har GC Rieber organisert arbeidet med samfunnsansvar på to nivåer, henholdsvis konsernnivå og selskapsnivå.

På konsernnivå trekkes det opp felles retningslinjer, mål og standarder for arbeidet med samfunnsansvar i hele konsernet. Videre er det etablert en intern FN Global Compact-gruppe som skal bidra til å utvikle arbeidet med samfunnsansvar, dele erfaringer, samt bidra til utvikling av gode felles verktøy og styringssystemer. Gruppen består av ledere fra de største selskapene i konsernet.

På selskapsnivå er det ledelsen i hvert enkelt datterselskap som har det operative ansvaret med å implementere GC Riebers felles standarder og mål for samfunnsansvar. Dette innebærer bl.a. å integrere vurderinger knyttet til bærekraft i alle forretningsmessige beslutninger, samt å håndtere spesifikke risikoelementer knyttet til selskapets forretningsdrift.

For å overvåke arbeidet mottar de styrene i konsernet en kvartalsvis rapport på gjennomførte tiltak og framdrift innen samfunnsansvar.

GLIMT FRA KONSERNET I 2012

Samarbeid med fiolinisten Sonoko Miriam Welde

GC Rieber har de siste 5 år hatt et samarbeid med den unge fiolinisten Sonoko Miriam Welde (15). Gjennom samarbeidet har Welde mottatt økonomisk støtte som har gjort det mulig for henne å utvikle sitt musikalske talent sammen med de beste læremestrene og utøvere som finnes innen klassisk musikk. Samarbeidet har vært knyttet opp mot GC Riebers kjerneverdi «Driftighet» hvor det å arbeide målrettet, trene, utvikle sine ferdigheter står sentralt.

På tampen av 2012 ble Sonoko Miriam og hennes mentor, Alf Kraggerud fra Barratt Due Musikk-institutt, invitert til GC Riebers Lederforum. Innslaget bød på musikk og gav deltakerne økt innsikt i hvordan det jobbes med å utvikle talenter innenfor klassisk musikk. Noe av hovedbudskapet var hvordan de unge lærer og utvikler seg gjennom å spille sammen med de beste blant erfarne utøvere innen sin disiplin. Læringsfilosofien hadde med andre

ord flere paralleller til hvordan unge medarbeidere i GC Rieber har utviklet seg gjennom selskapets eget interne mentorprogram.

«Jeg har fått være med på så mange ting i år, fått mye ny erfaring som konsertsolist, orkestermedlem, kammermusiker på turne, i konkurranser. Målet mitt er jo å bli en god musiker, og for å komme nærmere dette målet har støtten fra dere i GC Rieber betydd utrolig mye. Jeg vil alltid være svært takknemlig for samarbeidstiden med dere!»

Sonoko Miriam Welde

Miljøfremmende og utviklende jobbfelleskap

I snart to år har GC Riebers ansatte i Bergen hatt mulighet til å låne el-biler i arbeidstiden. To biler har vært tilgjengelig for å løse transportbehovet i løpet av arbeidsdagen, med enkel booking via elbil.gcrieber.no. På denne måten skånes byluften i Bergen for ekstra utslipp og våre ansatte tilbys en god og fleksibel løsning når de skal rundt i kundemøter og lignende i byen.

Hos GC Rieber i Solheimsviken finner man også godt tilrettelagt innendørs sykkelparkering med tilhørende moderne dusj- og garderobefasiliteter, noe som bedriftens mange sykkelentusiaster setter stor pris på.

For å oppfordre ansatte til å velge miljøvennlige transportmidler til og fra jobb har GC Rieber de siste årene sponset ansatte som har valgt bort fast parkeringsplass. I 2012 ble det sponsede beløpet øket, slik at det månedlig utgjør verdien av et busskort i Bergen. Gjennom dette forsøker vi å gi vårt lille bidrag til en bedre byluft i Bergen.

EIENDOMSUTVIKLING MED FOKUS PÅ ENERGI OG HMS

Om GC Rieber Eiendom

GC Rieber Eiendom tar mål av seg til å utvikle og drive moderne fremtidsrettete næringsbygg hvor det spesielt er tilrettelagt for morgendagens arbeidssituasjon. Det skal særlig tas hensyn til miljø, energiforbruk, ventilasjon og fleksibilitet for bruk av lokaliteter. Driften av eiendommene skal være fleksibel, fremtidsrettet og langsiktig. De største utviklede næringsområdene er Solheimsviken Næringspark og Marineholmen Forskningspark, mens Fiskerisenteret Bontelabo og større tomteområder på Birkeland og Kokstad er utviklingsprosjekter for fremtiden.

Den norske bygningsmassen står for omtrent 40 prosent av Norges totale energiforbruk. Undersøkelser fra internasjonale storbyer viser at bygningsmassen har størst potensiale for å redusere energiforbruk og klimagassutslipp. GC Rieber Eiendom har tatt dette alvor og arbeider aktivt med å redusere sitt miljøavtrykk gjennom valg av miljøvennlige materialer og energieffektive løsninger på nybygg, samt gjennom fortløpende teknisk oppgradering av eldre bygg.

Nybygg for DNB i Bergen - et prosjekt med fokus på energi og HMS

1. september 2013 overtar DNB fire av fem bygg som sammen utgjør Solheimsgaten 7 A-E i Solheimsviken. Bygningsmassen utgjør totalt 44.000 kvm., hvorav DNB skal disponere 33.000 kvm. med plass til 1 800 ansatte.

Dette er det største enkeltprosjekt som er gjennomført i regi av GC Rieber Eiendom. Over en periode på 30 måneder, fra riving av gammel bygningsmasse i mars 2011 til ferdigstilling og overlevering av nybygg i begynnelsen av september 2012, vil det være produsert nærmere 1 200 årsverk.

Byggherre og totalentreprenør har hele veien hatt stort fokus på Helse Miljø og Sikkerhet (HMS), da et av de viktigste kriteriene for et vellykket prosjekt er å ha et minimum av skader. Byggherre og totalentreprenør jobber systematisk sammen for å skape gode HMS holdninger hos de 250 arbeiderne som daglig er på byggeplassen. Det holdes flerspråklige HMS fellessamlinger, egne HMS ledermøter, vernerunder og sikkerhetsanalyser for å gjøre byggeplassen trygg.

Foruten fokus på HMS, har krav til energivennlige løsninger stått sentralt ved gjennomføring av prosjektet. GC Rieber Eiendom og DNB har hatt felles ambisjoner om et prosjekt med gode energimessige kvaliteter som skal bidra til reduksjon i energiforbruk. Dette har resultert i at bygningsmassen er prosjektert og bygges etter krav satt for lavenergibygg og med energiklasse B. Dette innebærer blant annet at det stilles strengere krav til oppvarming, kjøling og isolering av bygningskropp enn hva myndighetspålagte minstekrav tilsier. De fem byggene som utgjør Solheimsgaten 7 A-E får et beregnet energibehov på 106 kWh per kvm. oppvarmet areal. Til sammenligning er minstekrav i henhold til gjeldende tekniske byggeforskrift 150 kWh per kvm. Dette innebærer en beregnet årlig energireduksjon på ca 1.350.000 kWh. Tallene foran er basert på «normalisert osloklima». Justert for «bergensklima» er beregnet forbruk 92 kWh per kvm.

En ytterligere miljøgevinst for prosjektet er at sjøvann benyttes til kjøling av bygningsmassen. Sjøvannet hentes på 100 meters dyp i byfjorden gjennom en 2,5 km lang plastledning. Med en konstant temperatur på 6-8 C° gjennom hele året, kan sjøvannet benyttes til frikjøling. Bruk av 1 kWh energi for å pumpe sjøvannet inn gir 70 kWh kjølekapasitet ut i andre enden.

Kombinasjonen av lavenergibygg og sjøvannsbasert frikjøling medfører at prosjektet blir de mest bærekraftige byggene som GC Rieber Eiendom har oppført til nå.

I mål med energimerking av alle bygg

I henhold til Energimerkeforskriften skal alle yrkesbygg og boliger som selges eller leies ut ha en energiattest. Energiattesten består av et energimerke som viser bygningens energistandard. Dette energimerket består videre av en energikarakter og en oppvarmingskarakter. Energikarakteren sier noe om hvor mye energi som brukes, der A tilsier lavt forbruk, mens F innebærer et høyere forventet forbruk. I oppvarmingskarakteren brukes fargekoder for å vise hvor miljøriktig energikilden er. Rød karakter innebærer et fossilt brennstoff, mens grønn karakter oppnås ved bruk av fornybare energikilder.

I tillegg til gyldig energiattest, er det også et krav til regelmessig energivurdering av tekniske anlegg i bygninger, og for GC Rieber Eiendom sin del gjelder dette klimaanlegg for kjøling og ventilasjon. Målet med energimerking og vurdering av teknisk anlegg er å øke bevisstheten om energibruk, ulike oppvarmingsløsninger og løsninger som kan gjøre boligen eller bygningen mer energieffektiv. Energimerking av yrkesbygg som utføres av fagekspert skal derfor også inneholde en liste med tiltak som vil bedre bygningens energistandard.

Med mange bygg og tilhørende tekniske anlegg har dette vært en omfattende prosess for GC Rieber Eiendom, og i løpet av februar 2013 var prosjektet i havn. 22 bygninger har da blitt merket, med 30 tilhørende energiattester og energivurdering av mer enn 50 anlegg. Beste energiattest er oppnådd for skolebygget til Handelshøyskolen BI, med energikarakter B og grønn oppvarmingskarakter.

Utvidet bruk av sjøvannsenergi

Ved utgangen av 2012 leverte Indre Puddefjorden Energisentral sjøvann til tre eiendommer, etter at Skipsbyggerhallen og Motorhallen i Solheimsviken ble koblet til i løpet av høsten. Ved oppgradering av teknisk anlegg er tradisjonelle luft-til-vann varmpumper skiftet ut til fordel for anlegg som benytter sjøvann til varme- og kjøleproduksjon. 2013 vil føre med seg ytterligere utvidelser, med tilkobling av Administrasjonsbyggene i løpet av mai og DNB-bygget fra 1. september.

BI-bygget i Bergen - Vinner av Eiendomsprisen 2012

BI-bygget i Bergen ble i 2012 den verdige vinner av Eiendomsprisen. Området utvikles og drives av GC Rieber Eiendom AS og eies det deleide datterselskapet Marineholmen Forskningspark AS. Eiendomsprisen deles hvert år ut i Bergen av Nordea, Stadsporten, Thommessen, Kyte Næringsmegling og Bergens Tidende.

Juryen for eiendomsprisen 2012 valgte å prisen til et prosjekt som kan bety en forskjell for den bydelen det er lagt til. Bydelen har i mange år vært et forsømt og slitt område på byens skyggeside, som geografisk sett egentlig er på solsiden. De siste årene har området opplevd en transformasjon som mange har store forventninger til.

Juryen sier i sin begrunnelse at «Bygget i seg selv fremstår som upretensiøst, men med mange ærlige kvaliteter både i materialvalg og utførelse. Det er lett å peke på den tidløse elegansen, bestandighet og miljøbevissthet både innvendig og utvendig. Den sjenerøse takhøyden inne tyder på at ikke pengene alene har styrt dette prosjektet. Arkitektene har vært seg bevisst tomtens historie, og har innarbeidet elementer fra denne i uteområdene, slik at bygget ikke fremstår som noe absolutt fremmedelement i lokalsamfunnet. Beliggenheten med fjorden som nærmeste nabo er utnyttet maksimalt. Her er ingen avvisende arkitektur mot allmennheten som mange private utbyggere ofte faller for fristelsen til å realisere.»

Utendørsanleggene er planlagt av Smedsvig Landskapsarkitekter AS, og bygget er tegnet av b+b arkitekter as.

Tiltak og prosjekter 2012

Miljø

- Etablert ny ingeniørstilling med primæroppgaver innen energi og miljø.
- Startet tilrettelegging av Arenumprosjektet for BREEM-sertifisering (internasjonal miljøstandard for næringsbygg).
- Iverksatt og gjennomført program for energiklassifisering av alle byggene.
- Oppnådd energiklasse B (lavenergibygg) for nytt DNB-bygg og for Handelshøyskolen BIs nybygg.
- Gjennomført ombygging av tekniske anlegg i Motorhallen og Skipsbyggerhallen for å benytte sjøvann til energiproduksjon. Dette sikrer lavere og mer miljøvennlig energiforbruk.
- Alle leverandører i byggeprosjekter rapporterer regelmessig iht. GC Rieber Eiendoms miljøkrav for nye prosjekter.
- Selskapets elbiler benyttes av egne ansatte og leietakere i Solheimsviken. Bildene er kjørt 12 000 km i 2012 noe om innebærer en lokal utslippsbesparelse på ca. 1 330 kg. CO₂.

Menneskerettigheter og arbeidsforhold

- Aktiv oppfølging av samarbeidspartnere og leverandører for å sikre at arbeidsrettigheter følges. Rapportering i alle byggherremøter.
- Kontraktsfestet rapportering av utenlandsk arbeidskraft som benyttes i alle ledd av selskapets byggeprosjekter. Følges i tillegg opp i alle byggherremøter.
- Oppfølging og kontroll av alle renholdsleverandører i henhold til ny «Forskrift om offentlig godkjenning av renholdsvirksomheter og om kjøp av renholdstjenester».
- **Anti-korrupsjon**
- Startet distribuering av GC Riebers Code of Conduct for leverandører. Har begynt å motta signerte avtaler.
- Interne retningslinjer for etikk og varsling kommuniseres jevnlig til ansatte på allmøter og lignende.
- Nyansatte signerer på GC Riebers «Retningslinjer for etikk og samfunnsansvar» som en del av ansettelsesprosessen.

INDUSTRIVIRKSOMHET MED VERDEN SOM NEDSLAGSFELT

Om GC Rieber Industri

GC Rieber Industri består av konsernets aktiviteter innen vare- og prosessindustri. Området består i dag av fire hovedselskaper; GC Rieber Salt AS (100 %), GC Rieber Oils AS (100 %), GC Rieber Skinn AS (100 %) og GC Rieber Compact AS (80 %). GC Rieber Industri opererer innen bransjene for industri- og næringssalter, høykonsentrerte omega-3 oljer, pelsvarer og ernærings- og nødrasjoner.

Selskapene i GC Industri opererer lokalt så vel som globalt. Råvarer til produksjon av ferdigvarer hentes fra hele verden og leverandørkjedene er stort sett globale. GC Rieber Industri har også en rekke av deleide selskaper i utlandet, bl.a. i Canada, Marokko, Tunisia og India. Det globale nedslagsfeltet medfører en øket risiko, særlig knyttet til korrupsjon og forhold knyttet til HMS. Kvalitetssikring, målrettet forbedringsarbeid og tett oppfølging av selskapenes verdikjeder er derfor prioriterte områder for GC Rieber Industri.

Lokal næringsutvikling og forbedret ernæring i utviklingsland

Siden 2004 har GC Rieber Compact, gjennom et joint ventureship med danske Engsko, bidratt til å utvikle matproduksjon blant lokale bedrifter i utviklingsland gjennom leveranser av mølleriutstyr samt kunnskapsoverføring om produksjon, kvalitet og markedsføring. Mens GC Rieber Compact er en produsent av høykvalitets ernærings- og nødmat er danske Engsko en produsent av møller til maling av mel, ris og lignende. Partene bidrar med henholdsvis teknologi/produksjonsutstyr og produksjonskompetanse, og via sitt joint venture leverer de komplette løsninger for å sette opp lokale fabrikker for produksjon av mel basert på lokale råvarer.

Fabrikkene kjøpes bl.a. av World Food Program (WFP) som sammen med en lokal produsent setter opp anleggene, før eierskapet etter en tid overføres til en lokal partner. På denne måten styrkes både lokal kompetanse og næringsutvikling. Det skapes lokale arbeidsplasser og etableres bærekraftig matvareproduksjon som tilfredsstiller World Food Program sine strenge kvalitetskrav. Produktene bidrar også til å forbedre helsesituasjonen til innbyggerne i lokalsamfunnet.

«Et godt eksempel på hva vi gjør er i Øst Timor, et av verdens nyeste land, som etter mange års koloni styre under først Portugal og sist Indonesia til slutt fikk sin uavhengighet. Et krigstrett land uten noen særlig industri. Der har vi sammen med WFP og et lokalt firma bygget opp landets største og nesten eneste industri som produserer en ernæringsrikt grøtpulver av til dels lokale råvarer. Produktet heter Timor Vita og har på tre år i betydelig grad forbedret ernærings situasjonen blant barn i Øst Timor. For GC Rieber Compact sin del betyr dette at vi anses mer som en partner enn en ren matvareleverandør for våre kunder,» sier Erik Sunde, Representative, Afrika and Asia og GC Rieber Compacts mangeårig representant i Afrika.

For GC Rieber Compact betaler investeringen seg bl.a. tilbake i form av økt lokalkunnskap om de landene hvor selskapets produkter anvendes. I tillegg har man opparbeidet seg et viktig nettverk blant lokale kompetansemiljøer innen næringsmiddelproduksjon. Sist men ikke minst gir det selskapet muligheten til å etablere en bedre innsikt i arbeidet til WFP, som er en av GC Rieber Compacts viktige kunder.

«Å ha kunden i fokus er en forutsetning for å nå våre strategiske mål. Prosjektet er et godt eksempel på bærekraftig forretningsdrift i praksis hvor vi kan overføre kunnskap og teknologi til samarbeidspartnere i utviklingsland. I neste omgang kan disse landene være aktuelle å kjøpe råvarer fra, selge varer til, eller som potensielle produsenter av våre egne ferdigvarer», sier Øyvind Ramberg, adm.dir. i GC Rieber Compact.

Utdanner arbeidskraft til høyteknologisk produksjon

Fakta:

Lærlingeordningen

Lærlingeordningen har vært etablert i Norge i flere år og baserer seg på en hovedmodell som medfører at man gjennomfører 2 år i videregående skole (med tilhørende eksamener) før man går ut i bedrift med praktisk opplæring i 2 år. Etter gjennomført læretid går man opp til en praktisk prøve fag-/svenneprøven. For å kunne komme frem til fagbrev i det faget man ønsker er man avhengig av å velge "riktig" grunnkurs og videregående kurs.

KOM Trainee

Et regionalt traineeprogram, rettet mot kandidater med minimum bachelorutdanning som ønsker å bo og jobbe i Kristiansundsregionen. Programmet er toårig og tilbyr i denne perioden tre ulike arbeidsplasser. GC Rieber Oils er partnerbedrift for programmet.

Lærling i kjemiprosess hos GC Rieber

Magnus Ørbog har nettopp kommet hjem fra nattskift. Klokken er åtte på morgenen. Når de fleste andre er på vei ut døra, skal Magnus straks legge seg. Han er 18 år og bor i Kristiansund, men opprinnelig kommer han fra en av naboøyene som heter Tustna.

Da Magnus skulle velge hvilken retning studiene skulle ta etter ungdomsskolen, falt valget på å studere i Kristiansund. Han har gått to år på Kristiansund videregående skole. Det første året gikk han teknisk industriell produksjon, og det andre året tok han kjemiprosess. Nå er han fersk lærling hos GC Rieber i Kristiansund i faget kjemiprosess, og der skal ha være i to år.

Jeg trives veldig godt. Jeg har ikke jobbet her så lenge ennå, så jeg holder fortsatt på å sette meg inn i prosessene som foregår her. Arbeidsoppgavene mine er å gjøre om råoljen til ferdig fiskeolje, som vi kan selge, forteller Magnus Ørbog. Lærekurven har vært bratt, men Magnus har fått grundig opplæring i alle de forskjellige prosessene i fabrikk. I tillegg får alle lærlinger truckfører- og HMS-kurs i lærlingeperioden, noe som kan komme til nytte senere i arbeidslivet.

«Jeg synes alle prosessene er spennende å kjøre. Den mest krevende prosessen er deo'en, siden det er det største anlegget og det er mye å passe på. Deo'en, eller deodoriseringen er den prosessen som fjerner lukt og smak fra oljen,» forklarer Magnus.

Kenneth Haavin, som er produksjonsansvarlig og samtidig ansvarlig for lærlingene hos GC Rieber Oils, forteller at Magnus allerede etter kort stund i fabrikk er godt likt av sine nye kollegaer og at han lærer veldig fort. «Det er en fryd å ha lærlinger som viser stor interesse for det de skal lære. Jobben som opplæringsansvarlig blir da mye lettere», sier Haavin.

Hvorfor tar GC Rieber Oils imot lærlinger, spør vi så? Svaret er klart: «De er en ressurs for oss. Når de blir ferdig opplært med fagbrev i hånden, kan det også være de søker jobb hos

oss. Frem til nå har også alle lærlinger vi har hatt klart å bestå fagbrevet etter endt læring, noe vi er veldig stolte av», sier Haavin.

Med PhD-grad til traineeprogram hos GC Rieber

«Jeg har nå vært trainee i litt over 6 måneder hos GC Rieber. Først hos GC Rieber Oils og deretter i datterselskapet GC Rieber Omega-3 Concentrates som ble dannet i høst. En umerkelig overgang i hverdagen, men allikevel artig da det viser at bedriften er i stadig utvikling, og vi beveger oss opp og fram!» forteller en entusiastisk Toril Fladvad. Hun har allerede rukket å arbeide noen år som doktorgradskandidat, og deltar nå i KOM Trainees program for å «utvide sin horisont», som hun selv forklarer det.

«Jeg er en del av Forsknings- og Utviklingsavdelingen i GC Rieber Oils, og vi har mye spennende på gang. Siden jeg startet har dagene vært fylt med interessante og utfordrende oppgaver innenfor flere ulike områder. Oppgavene mine har innbefattet alt fra analyser i laboratoriet; planlegging og gjennomføring av studier for å kartlegge stabilitet og for å optimalisere tilsats av antioksidanter i nye produkter; dokumentasjonsarbeid og internasjonal registrering av noen av våre biprodukter; til bygging av rom for kontrollerte omgivelser til oljen i studiene. Dagene har flydd avgårde og jeg stortrives. All ære til mine kollegaer for en flott start som trainee!» avslutter Torill.

Med HMS i verktøykassen

I GC Rieber Salt utfører de ansatte daglig arbeidsoppgaver som innebærer enkelte risikoelementer. Arbeid nær kai, kjøring med hjullaster og truck, maskiner med klemfare og arbeid i store høyder, er alle gjengangere i Arbeidstilsynets statistikk over arbeidsulykker.

Det aktive HMS-arbeidet som bedrives i Salt er derfor av største viktighet. I 2012 ble det registrert 3 arbeidsulykker og 4 mindre alvorlige hendelser med personskader i selskapet. Dette er på nivå med landsgjennomsnittet, men fortsatt et stykke unna selskapets uttalte målsetting om en ulykkesfri arbeidsplass, og sikkerhetsarbeidet vil også fremover ha høyeste prioritet.

I 2012 har derfor selskapet bl.a. gått til anskaffelse av et kvalitetssikringssystem som gir bedre muligheter til kontroll av daglig drift samt oppfølging av hendelser.

«Kontrollelementet i seg selv er viktig, men et levende HMS-arbeid forutsetter både at det læres av feil, samtidig som det gjøres en løpende risikovurdering av alle operasjoner for å forhindre nye potensielt farlige hendelser. Det avholdes derfor månedlige HMS- fokusmøter hvor alle driftslederne deltar», forteller HMS- og kvalitetsleder Robert Svendsen i GC Rieber Salt.

Stillingen hans var nyopprettet i 2011, og i året som har gått har Svendsen arbeidet målrettet for å styrke sikkerhetskulturen i selskapet. Han jobber tett med selskapets øvrige ledere på alle nivåer og er godt fornøyd med hvilket fokus det legges på arbeidet i alle ledd.

Verneombudene ved alle avdelinger har også nylig gjennomført et omfattende HMS-kurs. Kurset var skreddersydd med særlig fokus på de risikofylte arbeidsoppgavene i GC Rieber Salts arbeidshverdag. «Verneombudene inngår som en viktig del av internkontrollen vår

gjennom hyppige vernerunder, og som rådgivere og sparringspartnere for driftslederne», forteller Svendsen.

«Bakgrunnen for ulykkene vi har opplevd i 2012 er sammensatt, men de fleste skyldes ulike former for uoppmerksomhet. Vår hovedoppgave er å iverksette sikringstiltak som reduserer konsekvensene av menneskelig uoppmerksomhet. I tillegg til den umiddelbare effekten et sikringstiltak gir, er også alle tiltak som iverksettes ment å ha en holdningsskapende effekt. Å lykkes med HMS-arbeidet forutsetter at vi bygger en felles sikkerhetskultur – og her er vi på god vei», forsikrer Robert Svendsen.

Tiltak og prosjekter 2012

Miljø

- Produksjon av mer konsentrater framfor naturlig raffinerte fiskeoljer har redusert utslippene av CO₂.
- Overgang til større bruk av skipsfrakt framfor tankbil for fiskeolje til bulkkunder har gitt reduserte utslipp av CO₂.
- Erstattet 25% av energi/-steamproduksjonen med bruk av biodiesel / biprodukter fra omega-3 produksjon istedenfor fyringsolje.
- Etablert avtale med Biokraft om å levere restavfall fra produksjon vederlagsfritt lokalt. Avtalen vil sikre lavere CO₂ utslipp sammenlignet med tidligere avtale som krevde transport til Danmark.
- Igangsatt arbeid for å videreutvikle prosesseringen for å redusere andel av miljøgiftstoffer og dermed være i forkant av nye regulativer.
- Etablert nye fraktavtaler for leveranser av salt. Ny avtale sikrer at 50% av frakten vil foregå med større båter, noe som medfører lavere utslipp.
- Deltar i en testserie av Caliber, et klorfattig og mer miljøvennlig istinemiddel
- For å bidra til energieffektiv produksjon er miljø, energibehov, design og vannbesparing viktige kriterier i fremtidig prosjektplan for utbygging av Compact India.

Menneskerettigheter og arbeidsforhold:

- Tett oppfølging av alle deleide selskaper (under 50%), både i form av aktiv styredeltakelse og besøk/inspeksjoner on-site for å sikre at menneskerettigheter og arbeidsforhold er tilfredsstillende.
- Gjennomført egne revisjoner og auditer overfor en rekke leverandører i inn og utland, herunder råoljeleverandører Peru og Chile, saltleverandører i Spania og Tyskland, og råvareleverandører i Norge og India.

Anti-korrupsjon

- GC Riebers Code og Conduct sendt ut til alle hovedleverandører. Selskapene har mottatt signert avtale fra et flertall av leverandørene. Retningslinjene følges løpende opp i leverandørmøter og overvåkes gjennom egne inspeksjoner.

- Tatt initiativ overfor samarbeidspartner UNICEF om at det skal settes krav til at alle UNICEFs leverandører skal være tilsluttet UN Global Compact. Anmodningen er dessverre pt. ikke imøtekommet.
- Nyansatte signerer på GC Riebers «Retningslinjer for etikk og samfunnsansvar» som en del av ansettelsesprosessen.

MODERNE OFFSHOREREDERI MED IS SOM SPESIALITET

Om GC Rieber Shipping

GC Rieber Shippings virksomhet innen offshore/shipping omfatter eierskap i spesialskip, høykvalitets maritim drift og prosjektutvikling innen segmentene subsea, is/support og marin seismikk. Selskapet har en unik kompetanse på offshore operasjoner i værharde omgivelser samt design, utvikling og maritim drift av offshore skip.

GC Rieber Shipping opererer for tiden 16 avanserte spesialskip innenfor sine definerte markeder, hvorav elleve eies av selskapet. I tillegg har selskapet to skip under bygging, hvorav ett avansert subsea skip for levering i 1. kvartal 2014 og ett høykapasitet seismikkskip for levering i 1. kvartal 2015. Konsernet har også en strategisk verdikjedeinvestering med 50 prosent eierskap i Reef Subsea.

Selskapet har hovedkontor i Bergen med egne driftsselskap i Sevenoaks (England) og Yuzhno-Sakhalinsk (Russland). Selskapet er notert på Oslo Børs med ticker RISH.

Fundamentet for GC Rieber Shippings driftsmålsettinger er å unngå skader på personer, miljø og eiendeler. Dette speiles i slagordet: "Safe Competent Support". Det jobbes aktivt med bevisstgjøring av kjerneverdier Kreativitet, Driftighet og Ansvarlighet, og en har på årsbasis nøkkelmål innen HMSK i form av KPI'er ("Key Performance Indicators"). Arbeidet med HMSK er definert som en viktig del av konsernets drift, der samtlige i organisasjonen har ansvar. For å sikre at mannskapene om bord på skipene til en hver tid har et høyt kompetansenivå innen HMSK har selskapet utviklet en standard for opplæring ut over det regelverket krever.

Seismikkskipet «Polar Duke» mottar HMS-pris fra kunde

Som en synlig anerkjennelse på selskapets langsiktige HMSK-arbeid mottok selskapet i februar 2012 meldingen om at «Polar Duke» var tildelt TGS årlige «Sikkerhets pris». Den årlige prisen ble i sin tid etablert for å øke bevisstheten om HMS og understreke betydningen av en sterk sikkerhetskultur om bord på skipene som arbeider for TGS.

GC Rieber Shippings seismikkskip Polar Duke startet arbeidet for TGS i Barentshavet i mai 2011 som Dolphin Geophysicals første høykapasitets 3D-seismikkfartøy. Peter Seidel, HMS-direktør i TGS begrunner tildelingen på følgende måte; «Det tok mindre enn seks dager før

det nyombygde fartøyet var i produksjon, og mannskapet demonstrerte i denne mobiliseringsfasen at de tok sikkerheten på alvor. Gjennom hele oppdraget fortsatte mannskapet og teamet på land å vise en høy grad av sikkerhetsbevissthet. Det ble holdt jevnlig sikkerhetsmøter og øvelser, og mannskapet var dessuten aktive med HMS-rapportering, spesielt med hensyn til viktige indikatorer som sikkerhetsmøter, øvelser og sikkerhetsrevisjoner. Den sterke HMS-innsatsen har også resultert i gode driftsresultater, noe statistikkene for produksjon og effektivitet viser. Det fem og en halv måneders lange oppdraget ble dessuten gjennomført uten en eneste HMS-hendelse.»

Da administrerende direktør i GC Rieber Shipping Irene Waage Basili fikk høre nyheten om tildelingen, gratulerte hun alle involverte, både om bord og på land, og la til: «Det er slike prestasjoner som gir GC Rieber Shipping ekte troverdighet når vi diskuterer og forhandler med finansinstitusjoner, investorer, kunder og leverandører!»

Miljø- og kvalitetssertifiseringer – et kontinuerlig arbeid

Shippingindustrien står overfor utfordringer når det gjelder miljø. I 2011 la GC Rieber Shipping ned et omfattende arbeid for å kvalifiseres seg til miljøstandard ISO 14001. Første kvartal i 2012 kunne selskapet, etter en grundig kvalifiseringsprosess foretatt av Det norske Veritas, motta det synlige beviset på at selskapet nå formelt er ISO 14001 sertifisert.

Å oppnå sertifisering i henhold til ulike internasjonale standarder er et viktig element i det løpende HMSK-arbeidet for selskapet. I løpet av 2012 har selskapet derfor besluttet å følge ISO 9001 standarden og denne sertifiseringsprosessen vil starte i 2013. Denne standarden har en prosessorientert tilnærming, og omfatter blant annet kvalitetsledelse, produktdesign, kundebehandling, dokumentkontroll, internopplæring, internrevisjon og ledelseevaluering. Det jobbes samtidig med å få flåten sertifisert i henhold til MLC (Marin Labour Convention) og ulike flaggstatskrav.

På oppdrag med British Antarctic Survey i forskningens tjeneste

GC Rieber Shippings spede start på 1930-tallet springer ut fra kombinerte fangst- og fiskebåter i polare farvann. Gjennom utviklingen, fram til dagens moderne offshore rederi, har selskapet ivaretatt og videreutviklet sin spisskompetanse på operasjoner i krevende og kalde farvann. Av nettopp denne grunn har selskapet over mange år hatt et tett samarbeid med British Antarctic Survey (BAS).

I dag er ett av selskapets skip, “RSS Ernest Shackleton”, på kontrakt med British Antarctic Survey (BAS). BAS har en lang og stolt historie knyttet til forskning og undersøkelser i Antarktis og omkringliggende regioner, og institusjonen representerer hoveddelen av den britiske forskningen som gjennomføres på dette islagte kontinentet. Dagens pågående forskningsprogram Polar Science for Planet Earth, omfatter seks ulike områder, bl.a. klimaendringer, økosystemer, havstrømmer og miljømessig evolusjon i polare strøk. Målsettingen med programmet er å øke forståelsen av de polare regionene og hvilken rolle disse har i et globalt perspektiv.

«Å drive komplisert forskning under slike ekstreme forhold krever selvsagt nøye planlagt, moderne og effektiv logistikk. Det er i dette arbeidet at «Ernest Shackleton» spiller en viktig støtterolle for BAS. Skipet benyttes først og fremst som logistikk skip, som sikrer forsyninger

av proviant, utstyr og mennesker inn og ut av de ulike forskningsstasjonene. I tillegg benyttes også skipet tidvis til vitenskapelige operasjoner og prøvetaking» forteller Finn Atle Hamre, markedsdirektør i GC Rieber Shipping.

Ernest Shackleton ble bygget i 1995 og er et kombinert polar forsknings- og subsea support skip. Skipet er utviklet av GC Riebers egen designavdeling og hennes unike design er basert på selskapets årelange og egenutviklede kompetanse på polare operasjoner.

Utdanning av filippinske besetningsmedlemmer i Manila

De siste årene har GC Rieber Shipping, som de fleste andre rederier, valgt å satse i større grad på en internasjonal mannskapsstamme. Per i dag har selskapet ca. 320 filippinske sjøfolk engasjert på langtidskontrakter via et bemanningsselskap. En viktig bærebjelke i den endrede mannskapsstrategien har vært å satse betydelige ressurser på kompetanseutvikling. «Vi tenker langsiktig når det gjelder utvikling av hvert besetningsmedlem. Selv i de formelt sett ikke er ansatte i selskapet, så er kursing og utdanning til fordel både for oss og for den enkelte. Kompetanseutviklingstiltakene vi tilbyr gir verdifull formalkompetanse, som gjør at den enkelte kan kvalifisere seg for nye og mer ansvarsfulle oppgaver om bord», forteller Liv Hedda Leknessund, Head of HR i GC Rieber Shipping.

Det siste året har forpleiningsjef, Elin Tåsås arbeidet med å utvikle nye kurs for forpleiningspersonalet om bord på GC Rieber Shippings skip. Bakgrunnen var først og fremst at eksisterende kurs ved Norwegian Training Centre i Manila ikke holdt den ønskede standard, dernest som følge av den endrede bemanningsmodellen i selskapet. «Alle som jobber med mat og rengjøring, har et særlig ansvar for å sikre at maten de serverer, er trygg å spise. Det krever opplæring i blant annet helse, sikkerhet, hygiene, ernæring, administrasjon og lederskap», forklarer Tåsås. Kursene som nå er utviklet består av tre nivåer, hvorav hvert nivå representerer sammen fire ukers opplæring. Nivå 1 er obligatoriske for alle som skal arbeide som stuert om bord. Dernest tilbys det to mer avanserte nivåer, 2 og 3, som den enkelte har muligheten til å kvalifisere seg for gjennom bestått nivå 1 og godt arbeid om bord.

I april 2012 ble det første kurset på nivå 1 gjennomført i regi av Norwegian Training Centre (NTC) i Manila. «Det var udelt positivt å være en del av klassen. NTC har utviklet et svært bra kurskonsept med utgangspunkt i de anbefalte emnene», forteller Elin Tåsås som var til stede for å evaluere opplæringen.

Tiltak og prosjekter 2012

Miljø:

- Alle skip har en plan for avfallshåndtering. Avfall sorteres og håndteres i henhold til internasjonale og lokale regulativer.
- Arbeid for å bedre kunne måle og overvåke skipenes avfallsmengder er igangsatt.
- Kjemikalieforbruket for hvert skip overvåkes og evalueres kvartalsvis. Det overvåkes også hvilke typer kjemikalier som benyttes for å sikre at de mest miljøvennlige alternativene velges.
- Gjennomført en mulighetsstudie for miljømessige forbedringer på hvert skip. Ideer fra studien vil bli benyttet i utforming av tiltaksplaner for hvert skip i 2013.

- Et rapporteringssystem for drivstoff- og smøreolje er på plass, og forbruket overvåkes og evalueres løpende.

Menneskerettigheter og arbeidsforhold

- Selskapet har svært høy fokus på sikkerhet i alle typer operasjoner. Veletablerte kvalitetsstyringssystemer benyttes aktivt av land- og sjøorganisasjonen for rapportering av hendelser, avvik og forbedringsforslag. Dette bidrar til løpende forbedring av arbeidsprosesser, trygge arbeidsforhold og reduksjon av operasjonell risiko.

Anti-korrupsjon

- Selskapets hovedleverandører er informert om GC Riebers Code of Conduct for leverandører via innkjøpsorganisasjonen Incentra. I tillegg har flere større kontraktpartnere, herunder skipsverft og enkelte kunder signert på Code of Conduct.
- Gjeldende prosedyrer for anti-korrupsjon og praktisk håndtering av dette er inkludert i selskapets opplæringsmatrise for ansatte.
- Nyansatte signerer på GC Riebers «Retningslinjer for etikk og samfunnsansvar» som en del av ansettelsesprosessen.